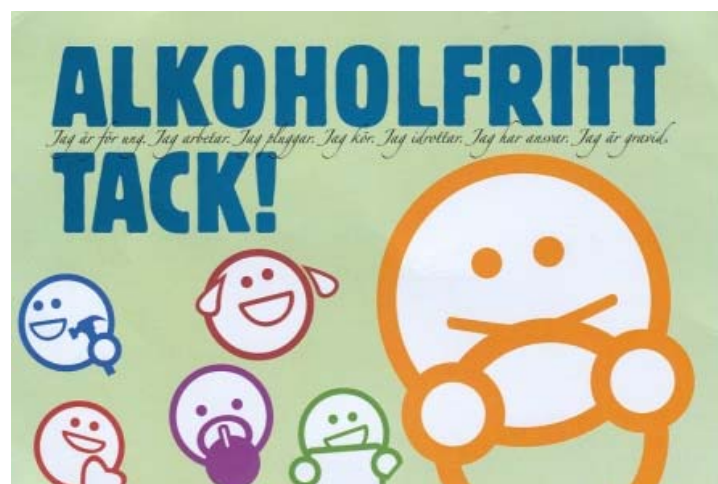

VILEDANYTT

Höst och jul nummer 2007

...och den ljusnande framtid är vår!

Vi fortsätter att be nätverket Viledas medlemmar att komma med material till tidningen. Vi tar också in annonser till följande priser: helsida 600 kr halvsida 300 kr kvartssida 150 kr. Viledamedlemmar betalar halva priset. Nya medlemmar och nystartade företag inom Vileda erbjuds en kvartssida gratis vid första annonseringstillfället.

Omslagsbild: Ronny Edlunds cykel ViledaNytt, Nätverkets Viledas medlemstidning, Nr 2 2007. Adress: c/o Förningen Enhörningen, Ö:a Långgatan 37 C 852 36 SUNDSVALL Tel 060-124003. E-post: karlpaulsson@swipnet.se. Redaktör Runa Forsman. Ansvarig utgivare Mats Danielsson ViledaNytt utkommer med 2 – 4 nr per år. www.natverketsvileda.se

Har vi gett upp kampen mot narkotikan?

Inte än men Sverige håller på att anpassa sig till en EU-politik som innebär att man anser att narkotika inte går att bekämpa – bara skadorna.

En jämförelse:

Svensk narkotikapolitik	Harm-reduction
<p>Vision: Ett narkotikafritt samhälle</p> <ul style="list-style-type: none"> - narkotika integreras inte i samhället - narkotikamissbruk förblir ett socialt oaccepterat beteende - narkotikamissbruk förblir en marginell företeelse 	<p>Huvudmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. minska <u>illegalt</u> narkotikamissbruk och förebygga att nya börjar 2. minska narkotikarelaterad skadlig påverkan på hälsan 3. öka antalet framgångsrikt behandlade narkotikamissbrukare
<p>Hur: tre delar i balans</p> <ol style="list-style-type: none"> a) förebyggande b) minska utbudet c) minska efterfrågan 	<p>Hur (mål 2 prioriteras):</p> <ol style="list-style-type: none"> a) sprutbyten och andra hygienåtgärder b) substitutionsbehandling c) lågtröskelvård d) information och rådgivning om säkrare användning o säkrare sex e) uppsök. verksamhet
<p>Effekt (på 80-talet): Motstånd mot narkotika både bland unga och äldre Få ungdomar testade narkotika (ca 2 %) Liten nyrekrytering till missbruk Bra behandling utvecklades Många drogfria narkomaner Få HIV-positiva</p>	<p>Effekt: Uppgivenhet och legaliseringsrörelser Massutdelning av sprutor Injektionsrum Massutdelning av metadon och senare subutex. Utdelning av heroin i bl a Schweiz. Många ungdomar testar droger Massor av narkotika-missbrukare Många HIV-smittade EU: rekommenderar alla medlemsländer att införa sprutbyten och ersättningsdroger.</p>

Under 90-talet nedrustades arbetet mot narkotika både behandling och förebyggande. Även tull och polis fick mindre resurser. Missbruk och drogexperiment ökade, Drogliberaler ansåg narkotikapolitiken misslyckad. **Narkotikakommissionens Rapport: Vägvalet**, Den narkotikapolitiska utmaningen, SOU 2000:126, tydliggjorde att Sverige måste välja väg.

Riksdagen var överens om att målet för den svenska narkotikapolitiken även i fortsättningen skulle vara ett narkotikafritt Sverige. Mobilisering mot Narkotika med Björn Fries startades.

Trots att Mobilisering mot narkotika har lyckats bra enl bl a drogvaneundersökningar lägger regeringen ned både Mob och Alkoholkommittén vid årsskiftet, Fries har i sin slutrapport betonat vikten av att fortsätta arbetet mot ett narkotikafritt samhälle som Riksdagen vid ett flertal tillfällen slutit upp bakom. Hur regeringen har tänkt sig samordning av arbetet mot narkotika i framtiden är oklart. Fries hoppas på kommuner, landsting och eldsjälar. Metod och kompetensutveckling inom vården och i det förebyggande arbetet har varit en av hans viktigaste uppgifter. Lots-projektet i Stockholm samt Mumin är några framgångsrika verksamheter som kommit till tack vare Mob.

Vad händer i Sverige?

- det är tillåtet för alla Landsting att starta sprutbytesprogram
- behandling med subutex och metadon ökar och Socialstyrelsen har ändrat de tidigare stränga riktlinjerna för metadon
- Narkomaner har svårt att få beviljat vård på drogfria behandlingshem
- Enbart korta vårdtider beviljas trots att all forskning säger att kriminella narkomaner behöver lång behandling
- När stadsbidragen försvinner säger kommunerna upp sina drogsamordnare
- V föreslår avkriminalisering av narkotikaanvändning
- Narkotikamissbruk håller på att bli ett medicinskt problem istället för ett socialt, narkomanerna blir långvårdspatienter istället för rehabiliterade friska människor

Vi vet mycket om risk och friskfaktorer men tar inte konsekvenserna av kunskapen. T ex vet vi att omgivningens, t ex samhällets inställning har betydelse. Dvs en restriktiv narkotikapolitik skyddar våra ungdomar mot droger.

EU har accepterat narkotikamissbruk som något normalt som har kommit för att stanna. Risken är att även den svenska narkotikapolitiken som har fått beröm av FN och WHO går samma väg.

Lönsamt!

I **Dagens Samhälle nr 35/2007** berättas om en konferens i Gävle där bl a Ingvar Nilsson, ekonom som arbetar med socioekonomiska bokslut föreläste. I projektet Gränsöverskridande ledarskap och styrning har fyra kommuner, landsting och region samverkat över förvaltningsgränser för att nå mätbara resultat av förebyggande arbete. Projektet har utvärderats av Jan E Persson dr i ekonomi och kollegan Ulrika Westrup.

- *Om förebyggande och gränsöverskridande arbete ska kunna hävda sig måste ekonomerna vara med,* anser Jan E Persson.

Ingvar Nilsson konstaterade att det finns ingen riskaktie på börsen som är så lönsam som förebyggande arbete.

- *När det går fel för barn och ungdomar handlar det om stora pengar. Ett livslångt missbruk kostar samhället 60 miljoner kronor och psykisk sjukdom 14 miljoner kronor. Därtill kommer förlust av tillväxt när personerna inte är i arbete.*

Det framgår inte av artikeln om frivilligorganisationerna har fått vara med i det gränsöverskridande arbetet.

Kanske borde någon ekonom utvärdera DUNK-projektet ur socioekonomiskt perspektiv.

Chavez och Droger i Venezuela

Den Revolution som ske i norra Sydamerika och som leds av Presidenten Hugo Chavez har annonserat i början av juli ett program mot droger som sträcker sig 2008-2013. På senare tid har vi fått veta att även Bolivia har fått en socialistisk regering led av Evo Morales. Bolivia tillsammans med Colombia hör till de länder där kokain odlande är enorm. Evo Morales är ursprungligen indian och hör därav till den mest utsatta grupp i samhället.

Venezuela gränsar i norr med Karibiska havet, i öst med Trinidad, i söder mot Brasilien och i väst mot Colombia. För att möta strömmen av droger som smiter sig förbi gränskontrollen mot

Colombia har den socialistiska regeringen i Venezuela annonserat ett omfattande program mot droger. En del av låglandet och bergskedjan Anderna bildar den långa gränsen. Av de droger som kommer in i landet fraktas den mesta vidare medan en del stannar i Venezuela. Därför har regering utrett ett plan för att möta denna samhällsfara. Planet skall gälla 2008-2013. I detta plan finns parametrar som är tänkt minska trafiken och användningen av droger i Venezuela. Det är tänkt att i varje län (I Venezuela finns 21 län) skall finnas en samordnare mot droger.

I planet har man tagit hänsyn till de senaste röntgen inom område och för att författa detta plan har man samarbetat med den Inter Sydamerikanska byrå för kontroll och bevakning av droger (CICAD). Det Nationella programmet mot droger 2008-2013 är den strategi som regeringen Chavez skall använda sig av framöver. Detta är en plan som behandlar de politiska riktlinjerna, målsättningarna, de aktiviteter som kommer att ske under perioden och de olika instrument som skall användas under perioden för att minska användning av droger i hela Venezuela. Denna även är tänkt att stoppa strömmen av kokain i landet.

Ovan är en sammanfattning av en rapport skriven på spanska i regeringens organ VEA. Rapporten kom den 12 juli 2007

Aktuellt från Resurscentrum

Vi behöver mobilisera nya energiska människor – vi gamlingar börjar bli uppgivna. Ett par torgmöten har vi orkat med under sommaren men fö inte mycket kamp mot droger. Kanske är det därför som debatten den 18 okt ska handla om **”Har vi gett upp kampen mot narkotikan?”**

Även på DUNK-fronten har det varit lugnt under sommaren men nu pågår ett ärende. Inga pengar har vi fått till DUNK utan vi har fått förbruka det som skulle gå till utvärderingen bl a.

Socialnämnden har hamnat i ekonomisk kris som vanligt och kan inte bevilja några pengar trots tidigare löfte. Om det inte löser sig inom kort får vi starta insamling – kanske tidningarna kan hjälpa oss. Jag tror att alla tycker att det är angeläget att ingripa tidigt när ungdomar testat narkotika. Dessutom kan vi nu stödja oss på en forskningsrapport som visar att ungdomar som Maria ungdom kommit i kontakt med som varit på experiment-stadiet ändå har fått stora sociala problem. Kanske kan DUNK hejda en destruktiv utveckling.

En annan intressant forskning pågår i Östersund. Den visar att sprutbyten i Malmö inte har någon effekt på smittspridning bland narkomaner. Visserligen har Socialstyrelsens forskare inte heller lyckats visa någon. Bengt Svensson hävdar i en debattartikel i Svenska Dagbladet att doktoranden Stenström har fel. Stockholm lutar åt att införa sprutbyten f n. Trist! Nedläggningen av Mob är en annan sorglig historia,
/Inger P/

Samordningsfunktion för regeringens alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksförebyggande politik

Regeringen har beslutat att det inom Regeringskansliet ska inrättas en samordningsfunktion för regeringens alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksförebyggande politik. Funktionen ska bestå dels av en interdepartemental arbetsgrupp för samordning av denna politik, dels av ett sekretariat. Den interdepartementala arbetsgruppen ska benämnas SAMANT och sekretariatet ska benämnas ANT-sekretariatet.

Ett råd för dessa frågor ska också inrättas. Uppgiften är att agera som rådgivare till regeringen i dessa frågor samt informera regeringen bland annat om forsknings- och utredningsresultat med relevans för utformningen av politiken inom dessa områden. Det ska inte ha

någon egen beslutande funktion gentemot enskilda myndigheter eller kommuner och landsting och inte heller ha några samordningsuppgifter när det gäller uppföljning och utvärdering. Rådet ska ledas av statssekreteraren hos äldre- och folkhälsoministern. Regeringen bemyndigar denna minister att utse ledamöterna i rådet. Där bör ingå myndighetschefer från de myndigheter som är mest centrala för frågorna, forskare, representanter från det civila samhället samt en representant från Sveriges Kommuner och Landsting. Vid behov kan ytterligare personer adjungeras till möten med rådet. ANT-sekretariatet ska fungera som rådets sekretariat. Stina Törnell Sandberg, Socialstyrelsen

Mindre narkotika och alkohol bland skolelever och mänstrande

Under 1990- och början på 2000-talet ökade andelen som provat narkotika bland elever i årskurs 9 och mänstrande 18-åriga män. Som högst var det 10% bland pojkarna och 9% bland flickorna i årskurs 9 år 2001. Därefter sjönk värdena och uppgick 2003 till 7% för både pojkarna och flickorna. De har sedan legat kvar på den lägre nivån för pojkarna (6% 2007) medan flickornas värde 2007 hade sjunkit till 5%.

Även bland mänstrande män har andelen som använt narkotika sjunkit de senaste åren. År 2006 var det 13% som provat narkotika, jämfört med 18% år 2002.

Utvecklingen när det gäller att ha blivit erbjuden eller haft möjlighet att prova narkotika visar en likartad nedåtgående trend såväl i årskurs 9 som bland mänstrande.

Den minskade narkotikaerfarenheten bland unga har skett trots att narkotikapriserna legat på en oförändrad låg nivå sedan 2000-talets början samtidigt som narkotikabeslagen ökat.

Den vanligast provade narkotikasorten, både bland skoleleverna och de mänstrande, är

cannabis, följt av ecstasy, amfetamin samt illegalt använda sömnmedel och lugnande medel.

Mindre alkohol

Andelen som inte dricker alkohol har ökat under de senaste sex åren och något färre berusningsdricker eller är intensivkonsumenter. År 2002 svarade 10% att de inte dricker alkohol överhuvudtaget medan 14% berusade sig någon gång i veckan. År 2006 var motsvarande värden 13 respektive 11%.

Rapporten, inklusive en utförlig sammanfattning, kan laddas ner på www.can.se.

Även tillgängligheten till alkohol kan antas ha ökat under 2000-talet. Trots detta visar flera mått att alkoholkonsumtionen har sjunkit bland eleverna i årskurs 9 sedan 2002, vilket bl a gäller andelen konsumenter och den beräknade total konsumtionen. En liknande utveckling mot en minskande alkoholkonsumtion kan också skönjas bland de mönstrande.

Trots att Mobilisering mot narkotika har lyckats bra enl bl a drogvanundersökningar lägger regeringen ned både Mob och Alkoholkommittén vid årsskiftet, Fries har i sin slutrapport betonat vikten av att fortsätta

Björn Fries

arbetet mot ett narkotikafritt samhälle som Riksdagen vid ett flertal tillfällen slutit upp bakom. Hur regeringen har tänkt sig samordning av arbetet mot narkotika i framtiden var när rapporten skrevs oklart. Fries hoppas på kommuner, landsting och eldsjälur. Metod och kompetensutveckling inom vården och i det förebyggande arbetet har varit en av hans viktigaste uppgifter. Lots-projektet i Stockholm samt Mumin är några framgångsrika verksamheter som kommit till tack vare Mob. Nätverket Vileda har varit kritisk till förslag om sprutbyten och storsatsningen på ersättningsdroger men det är knappast Fries som har beslutat om harm-reductionpolitik i Sverige. Den förra regeringen med Morgan Johansson i spetsen samt Eus krav på att alla EU-länder ska

starta sprutbytesprogram har knappast gett honom någon valmöjlighet. Vi får väl säga tack för hjälpen och hoppas att de positiva siffrorna håller i sig.

Öppet brev:

Till

Riksdagsledamoten Gunilla Wahlén

Nätverket Vileda i Västernorrland som vill ta tillvara och samordna alla goda krafter i arbetet mot en ökad droganvändning och en liberalare attityd till narkotika och andra droger vill framföra vårt stöd och våra farhågor inför den rapport som Vänsterpartiets riksdagsledamöter i socialutskottet (Elina Linna och Eva Olofsson) och justitieutskottet (Lena Olsson och Alice Åström) presenterat Ang narkotikapolitiken.

Vi instämmer i att Mobilisering mot narkotika med Björn Fries i spetsen har gjort ett utmärkt arbete för att öka kunskapen och intresset för narkotikafrågorna samt utvecklat bra strategier. Nätverket Vileda instämmer i att verksamheten bör permanentas. Det som bekymrar oss är vad som kommer att hända om drogförebyggande arbete ska ingå i den ordinarie verksamheten. Bli det som på 90-talet när man trodde att kampen mot narkotika vunnits på 80-talet och alla resurser försvann.

Vi instämmer också i att det kan behövas en parlamentarisk utredning som följer vilka konsekvenser de ökande sociala skillnaderna får för narkotikamissbrukets utbredning, men anser också att konsekvenserna av sprututdelning och kraftig ökning av substitutionsbehandling på missbruksutvecklingen behöver följas. Forskning om orsaker till missbruk har visat att det är ett komplicerat samspel mellan många olika faktorer och kunskapen om både risk- och skyddsfaktorer behöver ökas.

Vi instämmer också i att det behövs en långsiktig, kunskapsbaserad satsning på det preventiva arbetet, men som i de flesta narkotikapolitiska dokument glöms sekundärpreventionen bort. DUNK-projektet i Sundsvall som numera drivs

av Nätverket Vileda är det enda sekundärpreventionsprojektet som har utvärderats och visat mycket goda resultat. Ungdomar i riskzon för att utveckla narkotikamissbruk går att stoppa innan de utvecklat ett beroende om vuxna upptäcker drogexperiment och ingriper.

Vi instämmer också i att det behövs en vård- och behandlingsgaranti, att missbrukande kvinnor behöver separat avgiftning och behandling och att missbrukande kvinnor som utsätts för våld självklart ska ha samma möjlighet till hjälp och skydd som andra kvinnor. Även att kriminalvårdens möjligheter och resurser behöver förbättras för kriminella narkomaner, särskilt Frivårdens.

Vi protesterar bestämt mot förslaget att avkriminalisera narkotikabruket. Det finns flera goda exempel på att lagstiftningen om ringa narkotikabrott hjälpt missbrukare att få behandling när Mobilisering mot narkotika har bidragit till metodutveckling. Lots-projektet där polisen har sökt upp tunga narkomaner och erbjudit avgiftning och behandling med stöd av en socialarbetare som sedan lotsat dem igenom vårdkedjan har gett positiva resultat. Mumin som är en liknande verksamhet för ungdomar där polisen har inrättat en ”polisstation” hos Maria ungdom där urinprov tas och akutsamtal med ungdomar och föräldrar genomförs av Maria ungdoms personal fungerar också bra. I båda projekten är det polisen som bedriver den uppsökande verksamheten och för att kunna ingripa när både ungdomar och vuxna är påverkade utan att de är sysselsatta med någon annan brottslig verksamhet krävs att lagstiftningen om ringa narkotikabrott finns kvar.

Rapporten påpekar att Lots-verksamhet behövs i flera städer och inte bara i Stockholm vilket Nätverket Vileda instämmer i. En motion om Lots-projekt i Sundsvall har tillstyrkts av Socialnämnden och förhoppningsvis kommer de myndigheter som behövs i samverkan att ställa sig positiva. Även Mumin-projekt diskuteras. Även andra exempel på att lagstiftningen kan leda till positiva effekter finns på olika håll. Vuxna har ofta svårt att upptäcka ungdomars drogexperiment på ett tidigt stadium men i Uppsala är gatulangningsgruppen experter på att hitta påverkade ungdomar. De slussas sedan till Socialtjänstens ungdomsteam där de som inte har utvecklat ett beroende får genomgå ett program

som kan få stopp på deras destruktiva beteende. I Sundsvall finns DUNK-metoden (Droger-ungdom-nätverk-kunskap) som visat sig ge goda resultat dit ungdomar som gripits för ringa narkotikabrott ibland slussas av Socialtjänsten.

Förutom att ge möjlighet till tidiga ingripanden mot drogexperimenterande ungdomar och komma i kontakt med tunga missbrukare och erbjuda behandling har lagstiftningen en opinionsbildande effekt. Att avkriminalisera narkotikabruket skulle ge helt fel signaler från samhällets sida och forskning om orsaker till missbruk anser att samhällets inställning till narkotika är en av de faktorer som påverkar missbruksutvecklingen.

Vänsterpartiet i Sundsvall är medlemmar i Nätverket Vileda liksom de flesta andra politiska partier och vi hoppas att vi även i fortsättningen tillsammans kan arbeta för en restriktiv men human narkotikapolitik vilket FN-rapporten ansåg att vi hade i Sverige

Nätverket Vileda i Västernorrland

Oscar Gomez-Denis

Inger Paulsson

Alkohol vanligaste dödsorsaken i Finland

Alkoholförgiftning och alkoholrelaterade sjukdomar är nu den vanligaste dödsorsaken bland finländare i arbetsför ålder, visar uppgifter från Statistikcentralen.

Redan i ett par års tid har fler finländska män fallit offer för spriten än för hjärt- och kärlsjukdomar. I fjol avled 1 300 män och drygt 350 kvinnor i arbetsför ålder på grund av alkohol.

Den nästvanligaste dödsorsaken bland män är kransartärsjukdomar och bland kvinnor bröstcancer. För vardera könet kommer olyckor av olika slag på tredje plats.

Alkoholforskare Christoffer Tigerstedt anser att siffrorna är allvarliga. Bland annat ökar risken för olyckor.

Hälsoproblem förorsakade av alkohol har ökat i Finland

Finländarnas uppskattning av sin egen alkoholkonsumtion följer inte försäljningssiffrorna.

Enligt en enkätundersökning utförd av Stakes år 2006 uppskattade medborgarna sin konsumtion till samma nivå som tre år tidigare, trots att konsumtionen enligt försäljningssiffrorna stigit ansenligt. De som svarade på enkäten rapporterade emellertid fler hälsoproblem anknytta till alkoholkonsumtion.

En signifikant ökning av andelen män och kvinnor som upplevt hälsoproblem kunde utläsas ur svaren, speciellt i enkätens äldsta åldersgrupp, dvs 50-69-åringarna. Bland männen i denna åldersgrupp rapporterades en ökad mängd behärsknings- och kontrollproblem samt olika problem till följd av berusningsdrickande, till exempel i form av grälsituationer och misskötsel av arbetsuppgifter.

Med stor sannolikhet reflekterar detta resultat ett ökat alkoholbruk. Detta understöds även av andra forskningsresultat, enligt vilka de negativa konsekvenserna (såsom en ökning i dödlighet förorsakad av alkoholbruk och ett växande behov av sjukvård) till följd av sänkta alkoholpriser, drabbat personer i just de äldre åldersklasserna

Källa: Nosam

Alkolås på flygplan

För att öka flygsäkerheten vill regeringen ge polis möjlighet att slumpvis alkotesta piloter. Ett förslag går nu ut på remiss och kan träda i kraft redan nästa sommar.

Idag får polis endast kontrollera piloters nykterhet om det finns misstanke om att denna är påverkad. Men efter flera incidenter, exempelvis i september då en alkohelpåverkad pilot stoppades på Arlanda, har både förra och nuvarande regeringen övervägt att ge polisen skarpare verktyg.

Piloternas företrädare är dock skeptiska till förslaget som man finner onödigt.

- **För övrigt flyger piloter** alltid två ihop och man har koll på varandra. Det är ju det som är idén med att vara två. Det är en onödig kostnad, säger Michael Rongve, generalsekreterare i svensk pilotförening, till TV4.

En pilot får enligt dagens svenska bestämmelser inte ha mer än 0,2 promille alkohol i blodet åtta timmar innan flygpasset inleds.

Uttalandet från pilotföreningen tyder på att det finns problem inom yrkeskåren. Att tro den andre piloten skall anmäla sin kompis är befängt. Om så sker bör inte de incidenter som inträffat haft möjlighet att uppstå.

/Mats Danielsson/

0 promille på sjön.

Idag går sjöfyllerigränsen vid 1 promille. I bil och flygtrafiken går den vid 0,2 promille. Olika utredningar för föreslagit att gränsen skall sänkas. Av olika anledningar har riksdagen inte tagit tag i frågan.

Länsnykterhetsförbunden i Västerbotten, Västernorrland och Gävleborg tillsammans med studieförbundet NBV kommer under juni 08 besöka hamnarna från Skellefteå – Gävle för att bilda opinion kring 0 promille. Tillsammans med båtklubbar, sjöräddningen m.fl. kommer det att med lite "rock'n roll" och utställningar ges möjligheter till dialog.

Vill du vara med i projektet, meddela gunilla.lindskog@nbv.se (ordförande i Västernorrlands läns nykterhetsförbund).

/Mats

Danielsson/

*

Kvinnor och alkohol, från CANs forskardagar 2006

Docent Karin Helmersson, Sociologiska institutionen, Stockholms universitet; Bruk och missbruk i ett genusperspektiv

Hon inledde med att beskriva generella förändringar av dryckesmönster/kulturer:

- ökad konsumtion i traditionellt "torra" kulturer, t ex Sverige
- Minskad konsumtion i trad. "våta" kulturer
- Konvergens och fragmentarisering (olika grupper inom gruppen kvinnor, inte enkelt skilja kvinnor/män
- Generellt ökad tillgänglighet
- "banaliserat" - alkoholdrickande ingår nu i vardagsliv

Karin fortsatte sedan med att redogöra för hur de könsmässiga förändringarna såg ut i ett genusperspektiv. Tillgängligheten i hela Europa har ökat främst för kvinnor i och med att acceptansen för kvinnor att dricka har ökat under de senaste decennierna. I Sverige kom den stora förändringen i kvinnors dryckesmönster på 70-talet. Våra mammor drack inte men nu är det ovanligt att ha en mamma som inte dricker alkohol. Hon beskrev kort genus och genusforskningens utveckling

Genusforskningens generationer

- 1970-tal:
 - "kvinnosociologi", tillägg till "general sociology"
 - "add women and stir" - approach
- 1990-tal:
 - "genussociologi"- män som könade varelser snarare än generiska
- 2000-tal:
 - ökat erkännande av att det finns variation bland kvinnor och bland män - alltså; forskning om femininiteter och maskuliniteter
- Homogena genuskategorier ifrågasatta/fragmentiserade
- - Genus och alkohol
 - På 80-talet stämde följande slutsats.

"Bakom varje hårt drickande kvinna finns en man som dricker ännu mer"

(Klaus Mäkelä & Jussi Simpura, 1985:401) och 20 år senare?

I dag kan kvinnor dricka själva.

I den gruppering av dryckesnivåer som finns i olika rapporter, (finns en för Europa på nätet •(Alcohol in Europe - a public health perspective

•Peter Anderson & Ben Baumberg
•Institute of Alcohol Studies, UK, June 2006)) används begreppet "riskdrickande". Gränsen för Kvinnors riskdrickande är lägre. Karin anser att risktänkandet kan fungera preventivt för män - inte för kvinnor. Få kvinnor kommer upp i risknivå och få ser ut att kunna dricka mer.

*

Locadi vann över staten.

EG domstolen har slagit fast att Sveriges förbud mot import av alkohol strider mot EG-rätten. Det betyder att det konkursade Locadi kan uppstå i ny tappning. Men de som beställde sin nätsprit via Locadi och andra nätimportföretag har nu via tullen uppmanats att betala införsel skatt. Det betyder i förlängning att "utlandsspriten" inte blir billigare än Systembolagets produkter. Något kan man i alla fall glädjas åt...

/Mats Danielsson/

*

PREVENTIVA ÅTGÄRDER.

Den Svenska Föreningen För Alkohol- och drogforskningen (SAD) har i ett brev till regeringen påpekat att behovet av preventiva åtgärder är en angelägen nationell uppgift.

Detta tydligen sensationella påstående har varit känt och aktuellt de senaste 150 åren inom nykterhetsrörelsen. Forskarvärlden har nu så småningom ansett sig kunna instämma i detta.

SAD förordar emellertid en långsiktig och uthållig strategi för att stödja forskning med mål

att reducera de alkohol- och narkotikarelaterade skadorna".

I brevet till regeringen anger SAD angående forskningen att denna bör baseras på utforskning av såväl gamla som nya preventions och behandlingsmetoder" För detta ändamål hävdar SAD" att det krävs att området tillförs rejäla och långsiktiga ekonomiska resurser".

För att behandla denna forskning och för att på effektivt sätt använda de pengar som regeringen då ställer till förfogande föreslår SAD, "att ett forskningsråd tillsättes ' : .

I brevet kan vi citera följande:

"Ett sätt att i Sverige söka reducera de mångfaciterade alkohol och narkotikaproblemen vore att tillskapa ett tvärvetenskapligt forskningsråd för ämnet, gärna enligt den modell som redan finns i USA. Där har man sedan lång tid två till National Institutes of Health (NIH) knutna statliga forskningsråd för detta ändamål, ett för alkohol knutet till National Institute of Alcohol, Abuse and Alcoholism (NIAAA) och ett för narkotika knutet till National Institute of Drug Abuse(NIDA) . Ett svenskt tvärvetenskapligt "Beroenderåd" skulle med fördel kunna vara fristående från andra forskningsråd. angående forskningen,

Vi finner det angeläget att ett sådant råd kan skyddas från omprioriteringar inom något annat forskningsområde och därigenom garantera den långsiktighet som är nödvändig för forskning inom detta specifika område." Enligt förslagsställarna bör det föreslagna forskningsrådet även kunna fungera som koordinator för större nationella studier, eller som SAD säger i brevet, "inom preventionsområdet och även vad gäller större genetiska studier-områden som kommer att få allt större aktualitet inom den närmaste framtiden." Den Svenska Föreningen för Alkohol-och Drogforskning(SAD) är en tvärvetenskaplig förening som samlar de allra flesta svenska forskare inom detta område. Föreningen har c:a 320 medlemmar. Behovet av ett forskarråd för att hantera bl.a. forskningspengar är säkert betydelsefullt.

Det viktiga i att få en kraftfull och samordnad forskning på problemområdet droger är uppenbar.

Det är därför ingen svårighet att ställa upp på det yrkande som SAD gör till regeringen. Vad som inte går att utläsa av brevet till regeringen är på vilket sätt som forskningen är beredda att samverka med olika folkrörelser för att tillskapa en nationell samling i preventivt syfte.

Tidigare statliga initiativ att möta det tilltagande drogbruket, finns bl.a. genom Alkoholkommittén och Mobilisering mot Narkotika:' vilket av SAD ses som ett "vällovt" initiativ.

En samordning av alla "vällovt" initiativ med forskningen på området liksom en nationell uppslutning från folkrörelser av olika slag, skulle kanske ge till resultatet att bemästra/drogproblematiken i samhället. Att gamla och nya preventionsmetoder analyseras och forskas fram är bra, men det räcker inte, det måste också sättas till resurser för att med gamla beprövade metoder redan nu sätts in som preventiva åtgärder.

Gärna ett "Beroenderåd" men också mera åtgärder

/Mats Danielsson/

Ingen bra idé att legalisera narkotikaanvändning!

När diskussionen om att det skulle bli olagligt att använda narkotika pågick som häftigast var jag kritisk till förslaget. Jag jobbade då inom kriminalvårdens frivård och tyckte inte det hade någon effekt vare sig positiv eller negativ för Kriminalvårdens klienter. Argumentet för var främst att narkomanerna skulle fångas upp och erbjudas behandling. Jag ringde narkotikaroteln chef i Östersund och frågade om de anmälde alla narkotikapåverkade som de träffade på till Socialtjänsten och fick reda på att det var bara minderåriga som anmälde. Polisen hade viktigare saker att göra tyckte jag än att ta

urinprov på misstänkta narkotikaanvändare och det borde räcka med att de fick anmälningsskyldighet.

I efterhand har jag insett att det fanns fördelar med lagstiftningen. Markeringen från samhällets sida att narkotikaanvändning inte var accepterat hade förmodligen betydelse för den positiva utvecklingen på narkotikaområdet i Sverige. Drogvaneundersökningar visade att andelen ungdomar som testat narkotika gick ner från ca 17 % under 70-talet till 3-4 %. UNO (Undersökning om narkotikamissbrukets omfattning) 1992 visade att nyrekryteringen till narkotikamissbruk varit liten, de flesta narkomanerna var ”gamla”. Den s k Offensiva narkomanvården under 1980-talet som innebar att narkomaner söktes upp och erbjöds behandling visade sig ha många positiva effekter enligt utvärderingen. Sedan drabbades kommunerna av besparingskrav och de flesta specialiserade grupper som arbetade med narkomaner las ner. Det sparades även på förebyggande resurser samt på polisens och tullens verksamhet. Narkotikamissbruket och experimenten ökade på nytt.

Mycket kraft och pengar har gått åt till att reparera försummelserna under 90-talet och Mobilisering mot narkotika har lyckats få igång drogförebyggande arbete på de flesta håll och en hel del positiva insatser för missbrukare har gjorts. Lots-projektet där polisen har sökt upp tunga narkomaner och erbjudit avgiftning och behandling med stöd av en socialarbetare som sedan lotsat dem igenom vårdkedjan har gett positiva resultat. Mumin som är en liknande verksamhet för ungdomar där polisen har inrättat en ”polisstation” hos Maria ungdom där urinprov tas och akutsamtal med ungdomar och föräldrar genomförs av Maria ungdoms personal fungerar också bra. I båda projekten är det polisen som bedriver den uppsökande verksamheten och för att kunna ingripa när både ungdomar och vuxna är påverkade utan att de är sysselsatta med någon annan brottslig verksamhet krävs att lagstiftningen om ringa narkotikabrott finns kvar.

Det mest försummade området inom narkotikabekämpning är sekundärprevention, dvs att ingripa när ungdomar experimenterar med narkotika men inte har hunnit utveckla ett beroende eller fått andra skador. På några få håll i landet finns verksamheter som riktar sig till den

gruppen. Vuxna har ofta svårt att upptäcka ungdomars drogexperiment på ett tidigt stadium men i Uppsala är gatulangningsgruppen experter på att hitta påverkade ungdomar. De slussas sedan till Socialtjänstens ungdomsteam där de som inte har utvecklat ett beroende får genomgå ett program som ofta får stopp på deras destruktiva beteende. I Sundsvall finns DUNK-metoden (Droger-ungdom-nätverk-kunskap) som visat sig ge goda resultat dit ungdomar som gripits för ringa narkotikabrott ibland slussas av Socialtjänsten. Önskvärt är att ett ”Mumin” utvecklas även i Sundsvall. Polisen blir mer motiverad att hitta drogpåverkade ungdomar om de vet vad som händer sedan. Klart är att det är polisen som kan vara de effektivaste uppsökarna i och med att de vistas i drogmiljöer och lättast upptäcker vad som pågår.

För möjligheten att ingripa tidigt är polisens rätt att ingripa mot narkotikaanvändning en förutsättning och Riksdagsledamoten *Frederick Federley* (c), och vänsterns riksdagsledamöter som föreslår en avkriminalisering av eget bruk av narkotika bör göra en konsekvensanalys av sitt förslag. Förstör inte våra möjligheter att jobba mot att ungdomar ska fastna i narkotikaeländet!
/Inger Paulsson/

ALKOHOLKONSUMTIONEN HAR ÖKAT MED 30 % SEDAN EU-MEDLEMSKAPET 1995

Mötet med EU-parlamentarikern Anna Hedh hölls i församlingsgården i Härnösand inför 37 deltagare. Arrangörer var Härnösandskretsen och avd 132 av IOGT/NTO, Västernorrlands Läns Nykterhetsförbund och NBV – Härnösand. Efter en inledning med dragspelsmusik som ersättning för musik av Jigarovs från Sundsvall, som inte kunde komma, hälsades Anna Hedh välkommen till Härnösand. Anna Hedh berättade om sig själv att hon var född i Uppsala, hade sina rötter i Jämtland, men att hon sedan 1991 bott i

Mörbylånga kommun på södra Öland. Hon har familj med make och tre barn i åldrarna 18, 16 resp 5 år. Hon är utbildad fritidsledare (80 p) vid fritidsledarutbildningen på Stensunds Folkhögskola. Har tidigare arbetat som dagbarnvårdare, familjehem, vårdare, fritidsgårdsföreståndare, politisk sekreterare och oppositionsråd i Mörbylånga kommun. Hon blev medlem i Socialdemokraterna 1993 därför att hon var irriterad på den borgerliga politiken i hemkommunen. Anna Hedh är EU-parlamentariker sedan det senaste EU-parlamentsvalet och blev inkryssad till en av socialdemokraternas fem parlamentsplatser, trots att hon stod på 31:a plats på valsedeln och dessutom var placerad på baksidan av valsedeln. Anna Hedh uppehöll sig huvudsakligen vid EU och alkoholfrågan, som hon anser som en viktig fråga. Hon menade att alkohol inte kan ses som vilken handelsvara som helst. Och inte någonstans i hela världen dricker man så mycket som i Europa. Hon är även oroad över att vi genom medlemskapet i EU drabbats av i stort sett fri införsel av alkohol. Hon jämförde det med hur många cigaretter man kan föra in i landet. Man kan då ta med sig ungefär vad en normal rökare orkar sätta i sig under en månad eller 4 limpor (800 cigaretter). När det gäller alkohol får du ta med dig mellan två och tre års konsumtion vid varje tillfälle du reser hem till Sverige från ett annat EU-land. Det innebär 230 liter alkohol vid varje tillfälle. Om man dessutom har speciella skäl som t ex att anordna ett bröllop eller en begravning kan man i princip ta med sig hur mycket som helst. Före EU-medlemskapet var kvantiteten 5 liter alkohol. Med det undantag Sverige fick under en övergångsperiod rörde det sig om 21 liter. Anna Hedh berättade att ca 23 miljoner européer är beroende av alkohol, 195.000 personer dör varje år på grund av alkohol, men att det är otroligt svårt att arbeta för en begränsning av produktion och handel med alkohol. Man utsätts hela tiden för den starka alkohollobbyn, som själv är beroende av produktionen av vin och sprit. Anna Hedh försöker driva att alkoholen

måste betraktas som en hälsofråga och inte som en matfråga. Hon tycker även att de svenska företrädarna är väldigt flata i detta. Det känns som om de inte vill bråka utan tror att de kan komma längre om de under handläggningen kommer med vänliga synpunkter. Resultatet för Sveriges del är att alkoholkonsumtionen ökat med 30% sedan medlemskapet 1 januari 1995 istället för att man skulle försöka minska konsumtionen i de mål som bl a ställdes upp av landstingen. Skatten har sänkts på starköl och vin, Systembolaget tvingas sälja alkoholisk och lådvin. Systembolaget självt hänger löst hela tiden. Man har inom de flesta EU-länderna inte ens några åldersgränser när det gäller inköp av alkohol. Anna sa själv att hon skulle kunna skicka ner sin femåriga dotter och köpa whisky i Strassbourg. Men något görs i alla fall inom EU. 2001 kunde man anta en strategi i alkoholfrågor. Den kan vara ett första steg till att få EU-länderna att behandla alkoholfrågan som en hälsofråga. När det gäller möjligheterna att påverka besluten för den svenska alkoholpolitiken anser hon att man i morgon dag skulle kunna besluta om att återgå till åtminstone de gamla införselkvoterna som vi hade under övergångsperioden, dvs 21 liter alkohol. Och att vi bör tar en ordentlig strid för att det är en hälsofråga. Anna erkänner att hon röstade ja till att vi skulle bli medlemmar i EU 1994, men att hon sedan dess sett på medlemskapet med mer kritiska ögon. Hon tycker att EU lägger sig i lite för mycket av frågor som borde kunna skötas bäst av medlemsländerna själva. Några sådana frågor är t ex alkoholfrågan och frågan om konsumentskydd. Anna ser det som viktigt att hela tiden påverka makthavarna i Sverige, såväl socialdemokraterna som alliansregeringen. Och när det gäller den senare tycker hon att det är bättre att vända sig direkt till moderaterna, som är de som bestämmer. Maria Larsson sitter på det hela taget som gisslan i regeringen. Det gäller att vara som "en finne i rumpan" på dem. Efter själva presentationen av sitt arbete och sin syn på detta och på alkoholpolitiken inom EU, svarade Anna Hedh på frågor från publiken,

hon avtackades och själva mötet avslutades med ytterligare några dragspelslåtar.

Matfors 071124

/Rune Ljunggren/

Samordningsfunktion i regeringskansliet Ersätter Alkoholkommittén och MOB

För att, då Alkoholkommittén och den nationella narkotikasamordnaren har avvecklats, med oförändrad kraft kunna driva vidare det alkohol-, narkotika- och tobaksförebyggande arbetet krävs en förstärkning av samordningen av alkohol-, narkotika- och tobakspolitiken inom Regeringskansliet.

Därför inrättas vid Regeringskansliet en samordningsfunktion för regeringens alkohol-, narkotika- och tobaksförebyggande politik. Denna funktion ska bestå dels av en interdepartemental arbetsgrupp för samordning av alkohol-, narkotika- och tobakspolitiken, dels av ett sekretariat. Den interdepartementala arbetsgruppen ska benämnas SAMANT och sekretariatet ska benämnas ANT-sekretariatet.

SAMANT

Interdepartemental arbetsgrupp

Den interdepartementala arbetsgruppens (SAMANT) verksamhet ska styras av de övergripande målen för alkohol- respektive narkotikapolitiken som beslutats av riksdagen enligt förslag i regeringens proposition Nationella alkohol- och narkotikahandlingsplaner (prop. 2005/06:30) samt målet för samhällets insatser inom tobaksområdet och regeringens mål om ett samhälle fritt från dopning som slogs fast i regeringens proposition Mål för folkhälsan (prop. 2002-03:35).

Arbetsgruppen ska ha följande uppgifter:

- Utgöra ett forum för att utbyta erfarenheter och information samt för att utveckla samarbetet mellan politikområdena i syfte att nå de övergripande målen för alkohol- respektive narkotikapolitiken samt målet för samhällets insatser inom tobaksområdet och regeringens mål om ett samhälle fritt från dopning.
- Utgöra ett organ för att samordna beredningen av regeringens alkohol-, narkotika- och tobaksförebyggande

politik. Gruppen ersätter dock inte ordinarie beredningsrutiner inom Regeringskansliet.

- Samverka för en effektivare och tydligare myndighetsstyrning inom de sektorer som har central betydelse för genomförandet av alkohol-, narkotika- respektive tobakspolitiken.

I gruppen ska representanter från berörda departement ingå. Arbetsgruppen ska vid behov knyta till sig experter på området, tillkalla referensgrupper eller adjungera medlemmar. Arbetsgruppen ska också föra en aktiv dialog med Sveriges Kommuner och Landsting.

Arbetsgruppen ska i de delar där det är relevant verka för att skapa synergieffekter mellan insatser som genomförs inom områdena alkohol, narkotika och tobak. I de delar insatser eller frågeställningar berör endast ett eller två av de tre områdena alkohol, narkotika och tobak, kan ordföranden i arbetsgruppen välja att när så är relevant sammankalla endast de ledamöter som bedöms vara berörda av insatsen eller frågeställningen. Syftet med en sådan arbetsmodell är att effektivisera arbetet med hänsyn till att departementen är organiserade på olika sätt men också att beakta det faktum att genomförandet av politiken inom dessa tre områden delvis har olika förutsättningar och karaktär och därmed delvis också kräver olika typer av verktyg och insatser.

ANT-sekretariat

ANT-sekretariatets roll är att verka för samordning av genomförandet av de alkohol- och narkotikapolitiska handlingsplanerna samt arbetet för att nå målet för samhällets insatser inom tobaksområdet. Sekretariatet ska också verka för att stimulera detta arbete på lokal och regional nivå. Sekretariatet ska inte ta över något av det ansvar för alkohol-, narkotika- eller tobaksfrågor som ligger inom departementens egna sakområden, exempelvis myndighetsstyrningen. All verksamhet som sekretariatet bedriver ska ske enligt förordning (1996:1515, omtryck 2006:1427) med instruktion för Regeringskansliet samt Regeringskansliets föreskrifter (1998:1, omtryck 2004:6) med arbetsordning för Regeringskansliet. Ordinarie beredningsrutiner ska tillämpas för all verksamhet. ANT-sekretariatet ska inte ägna sig åt sådana uppgifter som enligt den svenska förvaltningspolitiska modellen åvilar myndigheterna.

ANT-sekretariatet är placerat vid Socialdepartementet. ANT-sekretariatets arbete ska ingå som en del av den verksamhetsplan som årligen upprättas på Socialdepartementet. I planen för ANT-sekretariatets verksamhet ska ingå alla de insatser som sekretariatet ska genomföra, oavsett inom vilket politikområde insatsen genomförs.

ANT-sekretariatet ska ha följande uppgifter:

- Fungera som sekretariat till den interdepartementala arbetsgruppen för samordning av alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (SAMANT) som regeringen avser inrätta.

- Fungera som sekretariat till regeringens råd för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksfrågor.
- Sammanställa underlag för regeringens prioriteringar inom och mellan områdena inklusive regeringens årliga åtgärdsprogram genom att inom ramen för handlingsplanerna respektive arbetet för att nå målet för samhällets insatser inom tobaksområdet sammanställa de behovsanalyser, underlag och förslag till prioriteringar för det fortsatta arbetet som tas fram inom respektive politikområde.
- Bistå regeringen att underlätta för och inspirera lokala och regionala aktörer i arbetet med att genomföra de nationella alkohol- och narkotikahandlingsplanerna samt för att nå målet för samhällets insatser inom tobaksområdet.
- Ansvara för att sammanställa en samlad uppföljning och utvärdering av de nationella alkohol- och narkotikahandlingsplanerna samt arbetet för att nå målet för samhällets insatser inom tobaksområdet.
- Stödja berörda departement i Regeringskansliet i arbetet med att skapa arenor för samarbete med det civila samhället inom områdena alkohol, narkotika och tobak.
- Biträda och stödja berörda departement i Regeringskansliet i frågor som rör insatser (exempelvis att arrangera möten och konferenser) för genomförandet av de alkohol- och narkotikapolitiska handlingsplanerna eller för att nå målet för samhällets insatser inom tobaksområdet.

Källa: Bilaga till protokoll vid regeringssammanträde

Insändare

Har vi gett upp kampen mot narkotika??

Vad gör man, när det börjar kännas som om narkotikaanvändande börjar normaliseras bland fler och fler ungdomar och handlingsförklaring tycks vara normaltillståndet bland den vuxna befolkningen, eller håller narkotika på att bli en lika socialt accepterat drog som alkoholen?

Vad gör man, när uppgivenheten börjar smyga sig på trots att man tillhör Nätverket Vileda som på så många olika sätt fört kampen mot droger?

Vad gör man, när vänsterpartiets riksdagsgrupp under våren i en rapport om narkotikapolitik ”Knarkare är också människor” föreslår, *att bruk av narkotika ska avkriminaliseras* och det är förvånansvärt tyst bland andra politiker?

Jo, vi bestämmer oss för att ordna en debatt med frågeställningen – har vi gett upp kampen mot narkotika?

Kommunpolitiker från Sundsvall och några Vileda-medlemmar inbjöds att delta i debatten som hölls på Kulturmagasinet den 18 oktober.

Närvarande var; Karl-Erik Lundin (kd), Annicka Burman (v), Per Wahlberg (m), Inger Paulsson (mp), Mats Granberg och Peter Björklund, båda från KRIS.

Moderator för kvällen var, Sverker Ottoson - ordförande i kommunens Folkhälsoråd. Samtliga partier var inbjudna, några hade meddelat i förväg att de inte hade någon representant att skicka och Ulla-Britt Lagergren(s) fick tyvärr förhinder i sista stund, likaså Anders Engqvist (Vileda-medlem).

Sverker Ottoson lotsade panel och publik genom kvällen, så det blev en bra debatt och ett gott samtal. På den övergripande frågeställningen svarade samtliga att de inte gett upp kampen mot narkotika och att den måste fortsätta, men Mats Granberg ansåg att det är en problematik att det tar fler år att få nya preparat narkotikaklassade och han framhöll med eftertryck att alla ungdomar ligger i riskzon.

Samtliga var eniga om att det är ett problem att medierna ofta glorifierar narkotika-användandet. Karl-Erik Lundin framhöll bland annat att det förebyggande arbetet är viktigt. Per Wahlberg tyckte att polisen i Sundsvall jobbar bra och att det är positivt att krögarna har tagit krafttag mot narkotikan. Inger Paulsson menade att EU har gjort att vi börjat rucka på vår restriktiva hållning och framförde en oro att narkotikan har kommit för att stanna. Annicka Burman ansåg att det är viktigt att hitta barn och ungdomar tidigt. När det gällde vänsterpartiets förslag att avkriminalisera bruk av narkotika var det svårt att få en klar bild av vad Annicka egentligen hade för konkreta tankar kring detta. Övriga var emot förslaget.

I publiken fanns bland annat Sune Nordström, Tullverket, som delgav oss en del av den verklighet han jobbar med. Han nämnde att det finns ytterligare förslag på nedskärningar inom Tullen, tex att 25 narkotikahundar ska bort och ville att politikerna skulle framföra till sina riksdagskolleger att de ska agera så att Tullverket får ökade resurser.

Det var en liten men engagerad skara som slöt upp på Kulturmagasinet denna oktoberkväll och sammanfattningsvis blandades oro, visioner och verklighet. Organisationen KRIS i allmänhet hjälper oss i Sverige att inte glömma problemen med droger. Mats och Peter bidrog till att göra vår debatt meningsfull. Peter Björklund sa i avslutningsrundan – **det ska vara svårt att börja knarka men lätt att sluta.**

Opiatmissbrukare får inte den vård de behöver

Läkemedelsassisterad underhållsbehandling för personer med opiatberoende är en verksamhet som räddar liv. Men trots att alla som vill bli av med sitt beroende ska få tillgång till behandling fungerar det inte i praktiken. Landstingsledningarnas brist på riktlinjer, direktiv och rutiner gör att dessa personer riskerar att inte få den vård de har rätt till. Det visar resultaten från en verksamhetstillsyn.

I flertalet landsting saknas de riktlinjer för verksamheten som vårdgivarna är skyldiga att ha. Tillsynen visar också på flera formella brister.

Läkemedelsassisterad underhållsbehandling vid opiatberoende.

Rapport från en nationellt samordnad granskning (2007-109-26, 44 sidor, Internetpublicering)

Pressmeddelande (med länk

till rapporten): <http://www.socialstyrelsen.se/Aktuellt/Nyheter/>

Saxat ur Socialstyrelsens nyhetsbrev.

Påpekas bör att heroinister som vill ha Drogfri behandling och alla andra missbrukare får inte heller vård: Arne Kristansen, drogforskare i Lund har konstaterat att ”*förr var det socialarbetarna som jagade narkomanerna för att motivera dem till behandling – nu är det narkomanerna som jagar socialarbetarna för att få behandling*”. Jag är övertygad om att KRIS i Sundsvall håller med.

Inger

CORAXFONDEN

Coraxfonden skapades 1993 till minne av George S. Coraxfondens syfte är att hjälpa obemedlade missbrukare till behandling vid Korpberget samt studenter till studier vid Fria Universitetet i Norden (FUN).

Fonden bygger på frivilliga bidrag, samt intäkter från idéellt samarbete i egna verksamheter.

Stiftelsen Coraxfonden C/o Wärdell
Falkvägen 27 A, 881 35 Sollefteå
Pgiro: 434 67 74-5

Preliminär Inbjudan

Hur kan vi rädda DUNK?

Nätverket Vileda inbjuder alla som är intresserade av en metod att stoppa ungdomars drogexperiment till ett

seminarium den 15 januari kl 13.30-17.00

på **Kulturmagasinet** i Sundsvall

Program

13.30 Fungerar DUNK-metoden (droger-ungdom-nätverk-kunskap)?, Resultat av utvärdering, Inger Paulsson, doktorand i Socialt arbete
Frågor och diskussion

15:30 Ska DUNK fortsätta? Vems ansvar?

Paneldiskussion med Sture Wallentin, narkotikapolisen, Kjell-Arne Sköldh, Socialtjänsten, Sune Nordström, Tullverket, Inger Paulsson, Nätverket Vileda, politiker som ansvarar för drogförebyggande arbete i kommunen. **Diskussionsledare: Åke Setreus, Socialstyrelsen**

16:30 Summering av paneldiskussionen

Frågeställningar:

Ska DUNK fortsätta?

Vem ska driva DUNK i så fall?

Vad behövs för att vuxna ska upptäcka narkotikaexperiment

Hur kan vi samverka?

Hur ska DUNK finansieras?

Utvärderingen visar att ungdomar har slutat med droger, minskat eller slutat med alkohol. Ungdomarnas nätverk har fått större tilltro till sin förmåga att handskas med situationen. Ca 90 % av de DUNK-deltagare som svarat på enkäten tycker att DUNK ska fortsätta.

Vad tycker du? Kom och säg din mening.

Välkomna!

För ytterligare information kontakta Anita Andersson 060-58 52 45

Det handlar om livet!

Ett narkotikafritt Sverige (ENS 2000) hade bjudit in till ett seminarium på Scandic Hotel den 23 okt. Salen var fylld av intresserade och kunniga åhörare från skolorna, omsorgen och polisen.

Föreläsare var Börje Dahl från Örebro. Han är socionom och har arbetat som narkotikasamordnare i Örebro län Sedan några år tillbaka driver han Spartacus, ett preventions- och missbrukscenter.

ENS 2000 har tagit fram en innehållsrik förebyggarpärm dels för skolor, dels för företag till hjälp för dem som vill förhindra att drogerna sprider sig. Börje Dahl visade delar ur pärmerna och förklarade att frågan inte är **om** utan **när** ungdomarna kommer att möta droger.

Sverige är fortfarande ett föredöme i världen i det narkotikaförebyggande arbetet. Om Vi vill nå t ex Nederländernas nivå behöver vi inte göra ett dugg! Det kan drogintressena fixa själva! På kontinenten har "Harm reduction" brett ut sig. Här finns också förespråkare bl a i sprutbytes- och Subuteprogram. Börje Dahl hade en slående formulering: "Att byta drog är som att byta hytt på Titanic".

Tillgången på droger är i stort sett obegränsad. Här finns mest cannabis, amfetamin, läkemedel, heroin, kokain och diverse syntetiska substanser. Kat är också på väg och kan bli inkörsport för tyngre droger.

Alkoholdebuten sker nu vid ca 12,5 års ålder. Lådvinsförsäljningen har ökat med 70 % sedan 2004! Kraven på nykterhet minskar. Nu duger det med punktnykterhet! Dvs graviditet, arbete, bilkörning! Här behövs en attitydförändring!

På frågan vilken drog som är farligast svarade Börje heroin och cannabis. Heroin för att det är dödligt; cannabis för den personlighetsförändrande effekten. Larm om haschpsykoser slogs i Egypten redan 1924.

"Legalize it" – lobbyrörelsen har många och långa tentakler och har nästlat sig in i ungdomskulturen. En TV-serie "Weeds" och en film "Saving Grace" handlar om att försörja sig med odling av cannabis. En barnbok "It's just a plant" handlar om cannabis

T.o.m. Skalman i Bamse ägnar sig åt att testa drogerna nioreh, regord och nifrom!

Hur förbereda barn på att möta droger?

Ansaret är allas. Lidköping har i sitt drogpolitiska program gjort "Lilla känsloboken" 30 teman för lågstadiet. Barn påverkas starkt vid missbruk och kan uppträda som syndabock, clown, hjälte eller tapetblomma. Dessa barn är också i riskzonen för att själva råka illa ut och behöver få ett långsiktigt stöd.

Du kan se mer på www.ens2000.se

Runa Forsman

Börje Dahl föreläsare

Kvinnobehandling Linan

Behandling utifrån ett kvinnligt perspektiv innebär förutom att bryta missbruk och hantera beroendet också att bearbeta känslor som skam och skuld, att medvetandegöra kring vikten av att dra gränser, rollen som medberoende eller "offer".

I Sundsvall finns Linan, ett behandlingsalternativ enbart för kvinnor.

Man arbetar utifrån 12-stegsfilosofin och utgår från AA:s grundbok - Stora Boken. Behandlingstiden är upp till 12 veckor följt av 40 veckors eftervård med träffar en kväll i veckan. Målgrupp är kvinnor i alla åldrar med missbruk av alkohol och andra droger.

Huvudsakligen sker behandlingsprogrammet under heldygnsvård, men möjlighet finns i förekommande fall till öppenvård.

**Kontakt: Kvinnobehandling Linan eller Socialtjänsten 060-19 10 00
Axvägen 3, Sundsvall, 060-15 74 41**

Kemiskt beroende
- en familjesjukdom

Sundsvalls behandlingscentrum

- är Sundsvalls Kommuns behandlingshem för kemiskt beroende. Vi arbetar enligt AA:S 12 steg och 12 traditioner. (AA=Anonyma Alkoholister, en gemenskap av män och kvinnor som delar sina erfarenheter, förhoppningar och sin styrka med varandra).

Sundsvalls behandlingscentrum är helt fristående från AA/NA, men arbetar efter deras synsätt, som innebär att kemiskt beroende är en sjukdom, "ingens felssjukdom". Vi har också olika anhöringsprogram för patienternas anhöriga, vänner och arbetskamrater.

Sundsvalls behandlingscentrum har även ett utvecklat arbetsplatssamarbete med flera företag i regionen.

 Sundsvalls behandlingscentrum
Box 346, 851 05 Sundsvall.
Besök: Paviljongvägen 17, 852 40 Sundsvall
Tfn: 060-19 22 27-28. Fax: 060-15 43 48

En studiecirkel är alltid berikande har Lars, 34 sagt vid en fråga på varför man deltar i en studiecirkel. Både tillgång till kunskap och en mötesplats. I studiecirkeln utvecklas demokratin. Studieförbundet NBV MittSverige hjälper dig som är kunskapsstörstig.

Sollefteå 0620-12502

Kramfors 0612-14000

Härnösand 0611-18083

Sundsvall 060-121650

Ånge 0690-10505

www.nbv.se/mittsverige

Till Nätverket Viledas medlemmar

Det är KRIS!

Nätverket Vileda har sedan 2003 drivit DUNK-programmet (Droger-ungdom-nätverk-kunskap) i samarbete med polisen och socialtjänsten. Socialstyrelsen beviljade bidrag för 2003 och 2004. 2005 och 2006 beviljade Socialnämnden 100 000 kr per år. En del av medlem från Socialstyrelsen avsattes till utvärdering. Vi fick också pengar från en fond i första hand till information om DUNK-programmet. Löften gavs från Sundsvalls kommun om bidrag även under 2007 och en ansökan gjordes under våren. I och med att Socialnämndens budget visade stora underskott har ansökan inte behandlats och beskedet från förvaltningen är att det inte finns några pengar. Budskapet var trots detta att inte säga nej till någon ungdom. Nätverket Vileda har nu förbrukat utvärderingspengarna samt fondpengarna till DUNK-ärenden. Det finns även obetalda räkningar från föreläsare och nätverksledare. Hittills har Maria Åström som arbetar mot timersättning som DUNK-samordnare fått betalt men en socialsekreterare har ringt om en ny ungdom och inga pengar finns. Föreningen Enhörningen som sköter ekonomi och annan administration har inte kunnat få någon ersättning sedan juni.

DUNK-programmet som riktar sig till ungdomar som har experimenterat med narkotika och deras närstående har utvärderats vid kommunens forskningsenhet och nu i Nätverket Viledas regi. Den senare rapporten är inte publicerad pga av brist på pengar men resultatet visar samma goda resultat som i den tidigare utvärderingen. Med tanke på att en kriminell narkoman kostar samhället 18 000 kr per dag enligt KRIS beräkningar är DUNK en mycket lönsam verksamhet. Dessutom besparas ungdomar och anhöriga mycket lidande.

DUNK-metoden innebär att Maria träffar ungdom och föräldrar och informerar om programmet samt ritat nätverkskarta och om erbjudandet accepteras bestäms vilka som ska inbjudas till nätverksmöte. Det första nätverksmötet avslutas med att kontrakt skrivs om vad som ska hända under den tid som DUNK-kursen pågår. Även socialsekreterare och andra myndighetspersoner inbjuds om de är engagerade i ungdomen. Sedan följer en 10 timmars kurs uppdelat på fem tillfällen. Ett avslutande nätverksmöte gör en framtidsplan som alltid innehåller hur nätverkspersonerna ska agera om ungdomen använder droger igen. DUNK är ett socialpedagogiskt program. Om någon ingriper tidigt i en begynnande missbrukarkarriär innan ett beroende hunnit utvecklas behövs ingen behandling. Anhöriga kan kontakta Nätverket Vileda även om ingen myndighet är inblandad och erbjudas DUNK.

Vi vädjar nu till våra medlemmar om ett ekonomiskt bidrag - stort eller litet - för att ersätta de resurspersoner som inte har fått betalt för sina insatser och för att kunna erbjuda förtvivlade anhöriga DUNK, under resten av året.

För Nätverket Viledas arbetsutskott

Anita Andersson